

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“ ТОПОЛОВГРАД

Тополовград 6560, ул. "Варна" № 2, тел./ факс: 0470/5 22 77; e-mail: sou_topolovgrad@abv.bg; http: sou-topolovgrad.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: /Златка Господинова/

**МЕХАНИЗЪМ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА
ПОДКРЕПА ПРЕЗ УЧЕБНАТА ГОДИНА 2022-2023
СУ "Д-Р ПЕТЪР БЕРОН" ТОПОЛОВГРАД**

Приет с решение на педагогически съвет с протокол №14/ 14.09.2022 г.

Настоящата програма е разработена от Координатора по приобщаващо образование на СУ "Д-р Петър Берон" гр.Тополовград на основание Чл.7, ал.1, ал.2, ал.3 т.1, т.2, т.3 от наредба приобщаващо образование

АЛГОРИТЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА И/ИЛИ ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

При индикации за обучителни затруднения / дете в риск / ученик с проблемно поведение в 3-дневен срок от установяването, класните ръководители да съберат необходимата информация, отнасяща се до определяне на индивидуалното развитие на учениците в обучението, факторите от социалната среда и специфичните им потребности.

Педагогическите специалисти – учители, логопед, психолог да представят на координатора писмените си доклади относно функционирането на ученика, в 3–дневен срок от изискването им.

В среща за осъществяване на екипна работа, класните ръководители, учителите, съвместно с психолог да обсъдят наличната информация по т. 1, като преценят силните страни на ученика, областите, в които среща затруднения в обучението, рисковите фактори, проблемно поведение, както и индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участието му в образователния процес. Преценката се отразява в протокол от среща.

Въз основа на обсъждането на информацията по т. 3 се определят дейности, с които ще се предостави обща подкрепа / допълнителна за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения, проблемното поведение, проблеми в адаптацията, като се конкретизира включването на учениците в:

- ✓ допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително ограмотияване на ученици, за които българският език не е
- ✓ майчин;
- ✓ консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- ✓ логопедична работа;

дейности за въздействие върху вътрешната мотивация;

За учениците, за които е необходима допълнителна подкрепа за личностно развитие, да се насочат към оценка на индивидуалните им потребности от екип за подкрепа за личностно развитие.

За резултатите от обсъждането класните ръководители да уведомят родителите.

Координаторът на ЕПЛР да внесе в деловодството на училището в 3–дневен срок от екипната среща доклад с предложения за предприемане на конкретни действия, с приложен протокол от проведената среща.

Сформиране на екипи със Заповед на Директора за оказване на обща или допълнителна подкрепа.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

№:	ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНИК:	СРОК
1	2	3	4
I. ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ			
A. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕСА			
1.	<p>Определяне на Координатор за учебната 2022 /2023 година.</p> <p>Утвърждаване на план / правила за работата на координатора.</p>	директор	начало на учебната година
2.	Провеждане на работна среща с учителите и другите педагогически специалисти за възлагане на конкретни задачи и определяне на правила на работа при предоставянето на ОПЛР.	директор, координатор	начало на учебната година
3.	Събиране на информация относно индивидуалния напредък в обучението и специфичните потребности на ученика, сведения от педагогическите специалисти за развитието му, за възможни рискови фактори в средата, информация, която придружава ученика, логопедично изследване, портфолио, информация от родителите и др.	класни ръководители; учители; координатор	през учебната година
4.	Обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им. през	класни ръководители; учители; координатор	цялата година
5.	Провеждане на регулярни срещи за: - преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на конкретен ученик; - определяне на дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; - определяне на дейности за превенция на обучителните затруднения.	класни ръководители, учители, Координиращ ЕПЛР	своевременно, при установяване на случай
6.	Предложение до директора за включване на ученик в конкретни дейности за ОПЛР.	координатор, училищен психолог	своевременно, при установяване на случай

7.	Заповед на директора за определяне на учениците, реда и условията на предоставянето на ОПЛР, в т.ч. отговорни служебни лица.	директор	
8.	Допълнително консултиране по учебни предмети. Утвърждаване на график на консултациите на учителите по учебни предмети извън редовните учебни часове.	директор	не по-късно от 15 октомври за първия учебен срок и не по-късно от 20 февруари за втория учебен срок
9.	Кариерно ориентиране – определяне на дейностите за информиране и консултиране, темите и формите на работа в съответните класове.	директор, подпомаган от училищен психолог	начало на учебната година
10.	<p>Занимания по интереси.</p> <p>Разработване и утвърждаване на годишна училищна програма за заниманията по интереси, в която се включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● дейности за мотивиране на учениците за участие в занимания по интереси в тематичните направления „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“; ● дейности за подпомагане на професионалното ориентиране на учениците при избора на възможности за обучение и професия; ● тематичните направления на заниманията по интереси, които ще се провеждат в училището; ● дейности за изяви на учениците, обхванати в заниманията по интереси, за популяризиране на постиженията им; ● междуинституционални дейности за занимания по интереси и за изяви на постиженията на учениците; ● групите и учениците в тях, както и ръководителите на групите. 	Директор, комисия	<p>до 10.10.</p> <p>до 05.10.2022г</p>

	<p>Анкетно проучване на интересите и желанията на учениците.</p> <p>Регистриране на учениците в информационната система на заниманията по интереси.</p> <p>Анализ на съответствието на желанията, предложенията на външни организатори и възможностите на училището.</p> <p>Формиране на групи.</p> <p>Утвърждаване на график на заниманията.</p> <p>Отчет на проведените занимания по интереси.</p>		<p>до 01.10. 2022г</p> <p>до 10.10. 2022г</p> <p>до 10.10. 2022г</p>
11.	<p>Библиотечно-информационното обслужване.</p> <p>Утвърждаване на правила за работа на училищния библиотечно-информационен център.</p> <p>Ресурсно осигуряване на дейността.</p> <p>Проучване на интересите, навиците и предпочитанията на учениците при ползване на информация от документални източници, както и глобалната мрежа.</p> <p>Отчитане на дейността.</p>	<p>директор, психолог, библиотекар</p>	<p>начало на учебната година</p> <p>край на учебната година</p>
12.	<p>Поощряване с морални и материални награди на ученици.</p> <p>Поддържане на училищни награди за високи постижения със заповед на директора, след решение на ПС, съгласно Правилника за дейността на училището. Определяне на учениците, на които ще бъдат връчени награди със заповед на директора след решение на ПС. Предложения за награждаване на ученици с регионални и национални награди.</p>	<p>директор, учители, класни ръководители</p>	<p>през учебната година</p>

<p>13.</p>	<p>Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение.</p> <p>Обсъждане на случаите на ниво координиращ ЕПЛР – класен ръководител – учите.</p> <p>Предложение от координатора до директора. Заповед на директора въз основа на предложението на координатора за определяне на конкретните ученици, вкл. реда и условията за провеждане на дейностите.</p> <p>Информирание на родителите за заповедта.</p> <p>Уведомяване на дирекция „Социално подпомагане“ в случай, че родител не осигури присъствие на ученика по време на дейностите.</p>	<p>директор, Координиращ ЕПЛР</p>	<p>през учебната година</p> <p>не по-късно от 7-дневен срок преди дейностите</p>
<p>14.</p>	<p>Превенцията на обучителните затруднения.</p> <p>Обсъждане на информацията от входните равнища, индивидуалния напредък и наблюденията върху развитието на учениците на ниво педагогически специалисти.</p> <p>Определяне на конкретните ученици и съответните дейности за превенция на обучителните затруднения:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително ограмотвяване; ● консултации по учебни предмети; ● логопедична работа ● психологическа работа. <p>Определяне на учениците, на които трябва да се извърши оценка на индивидуалните потребности за</p>	<p>директор, координатор, класни ръководители, учители</p>	

	<p>предоставяне на ДПЛР. Предложение от координатора до директора.</p> <p>Уведомяване на родителите за резултатите от обсъждането.</p> <p>Определяне със заповед на директора, въз основа на предложението на координатора, конкретните ученици, вкл. реда и условията за провеждане на дейностите.</p> <p>Анализ на резултатите от проведеното обучение, логопедична работа.</p> <p>Предоставя се на директора. <i>Забележка: Допълнителното обучение по български език и литература за учениците, за които българският език не е майчин е задължително и се осъществява чрез допълнителни учебни часове.</i></p>		
15.	Отчет на резултатите от предоставената ОПЛР на учениците на училищно ниво	координатор	в края на I и на II учебен срок на заседание на ПС
16.	<p>Психологическа работа</p> <p>Диагностика на обучителни затруднения и/или проблемно поведение, риск</p> <p>Превенция на обучителни затруднения, агресия и насилие, проблемно поведение</p> <p>Консултативна и психо-корекционна дейност - групова и индивидуална - при индикации.</p> <p>Отчет на дейността на психолога</p>	училищен психолог	
Б. Дейности за предоставяне на ОПЛР			
1.	Оценка на развитието на ученик, за когото съществуват индикации за обучителни затруднения, проблемно поведение, риск или значително бързо напредване в развитието.	логопед, психолог, учител	при поискване от класен ръководител, координатор, директор

	Предоставяне на оценката на координатора.		
2.	Допълнително консултиране на учениците по учебни предмети извън редовните учебни часове от учителите по предмети.	учители	ежеседмично, по график
3.	Реализиране на годишна училищна програма за заниманията по интереси. Отчет за изпълнението на програмата на заседание на ПС.	определени с програмата служебни лица	съгласно график
4.	<p>Провеждане на дейности за превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение, съгласно заповед на директора:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● консултиране с психолог; ● включване в група за социални умения; ● насочване към занимания съобразени с интересите на ученика; ● дейности в полза на паралелката/училището, доброволчество. <p>Проследяване на напредъка.</p>	класен ръководител, психолог,	целогодишно
5.	<p>Провеждането на дейностите за превенцията на обучителните затруднения.</p> <p>Допълнителното обучение по учебен предмет в учебни дни извън часовете по училищния учебен план:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● от 30 до 80 учебни часа годишно – за учениците, за които българският език не е майчин, или които имат годишна оценка слаб (2), или не са постигнали праговата стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет; 	учители	съгласно заповед на директора и/или утвърден график

	<p>● до 10 учебни часа – за ученици, които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2).</p> <p>Допълнителното обучение по учебен предмет през лятната ваканция не повече от 80 учебни часа за учениците, за които българският език не е майчин, или които имат годишна оценка слаб (2), или не са постигнали праговата стойност за успешност при национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет.</p>		
6.	<p>Проследяване и отчитане на индивидуалния напредък на всеки ученик.</p> <p>Прекратяване или продължаване на дейностите за ОПЛР.</p> <p>Насочване към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР за предоставяне на ДПЛР, ако се налага.</p>	<p>класен ръководител, учители, координатор</p>	<p>на три месеца</p> <p>до три месеца от предоставянето на ОПЛР</p>
7.	<p>Анализ на резултатите от предоставената ОПЛР на учениците на училищно ниво.</p>	<p>класен ръководител, учител, координатор</p>	<p>в края на I и на II учебен срок на заседание на ПС</p>
II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ			
1.	<p>Подаване на заявление до директора на училището за извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученик с оглед предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.</p> <p>Прилагасе набор от документи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • статуси от проведени предварителни 	<p>родител</p>	

	<p>изследвания и консултации – психологични, логопедични, медицински – при наличие на такива, в зависимост от потребностите на ученика;</p> <ul style="list-style-type: none"> • всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на ученика, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието му, включително документи от детската градина при наличие на такива, необходими за извършване на оценката; • протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризис и други, които удостоверяват заболяването – при ученици с хронични заболявания. 		
2.	Сформиране на ЕПЛР за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности със заповед.	директор	
3.	<p>Провеждане на общи срещи не по-малко от три пъти през учебната година.</p> <p>Родителят се запознава с датите на срещите.</p> <p>Протоколиране на общите срещи на ЕПЛР– за всяко заседание се води протокол в хартиен или електронен вид, подписан от лицето, водещо протокола, и от психолога.</p>	Председател на ЕПЛР	в началото на учебната година и в края на първия и на втория учебен срок
4.	<p>Оценяване на индивидуалните потребности на ученик, за който има индикация, че е със специални образователни потребности.</p> <p>Изготвяне на Карта за оценка.</p> <p>Родителят писмено изразява в картата за оценка съгласието или несъгласието си</p>	Координиращ ЕПЛР	до 3 месеца от началото на учебната година, при продължителност на оценяването най-малко 14 дни

	<p>с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика.</p> <p>На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.</p>		
5.	<p>Оценяване на индивидуалните потребности на ученик, за който има индикация, че е с изявени дарби.</p> <p>Изготвяне на Карта за оценка.</p> <p>Родителят писмено изразява в картата за оценка съгласието или несъгласието си с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика.</p> <p>На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика.</p>	Координиращ ЕПЛР	не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността
6.	<p>Оценяване на индивидуалните потребности на ученик, за който има индикации, че е в риск или с хронични заболявания.</p> <p>Родителите се запознават с оценката.</p>	Координиращ ЕПЛР	не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността
7.	<p>Изготвянето на протокол от заседание на ЕПЛР с мотивирано становище за необходимостта от потвърждаване на допълнителната подкрепа от РЦПППО.</p> <p>Представяне на протокола и картата за оценка на вниманието на директора на училището.</p>	ЕПЛР	в деня на извършване на оценката
8.	<p>Изпращане на копие от протокола с оценката и решението на ЕПЛР за предоставяне на ДПЛР на ученика със специални образователни потребности в РЦПППО за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа.</p>	директор	в 7-дневен срок от извършването на оценката

9.	Писмено информиране на родителя на ученика за правото му при несъгласие с оценката на индивидуалните потребности на детето му, изготвена от ЕПЛР да заяви повторна оценка със заявление до директора на РЦПППО в 14-дневен срок от извършването на оценката. Родителят попълва декларация, че е информиран.	ЕПЛР	14-дневен от оценката на ЕПЛР
10.	<p>Със заповед на директора се регламентира реда и условията на предоставянето на ДПЛР след постъпилата в училището заповед на директора на РЦПППО за одобрението или неодобрението на ДПЛР за ученик със специални образователни потребности.</p> <p>Конкретизират се последващи стъпки – изготвяне на план за подкрепа, проекти на индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми, връчване на копие от плана за подкрепа на родителя срещу подпис, провеждане на дейностите от плана за подкрепа, отговорните лица.</p> <p><i>В случай на непотвърждение от РЦПППО се организира ОПЛР.</i></p>	директор	
11.	Изготвяне на план за подкрепа за учениците, на който се предоставя ДПЛР. Реализиране на дейностите от плана за подкрепа.	ЕПЛР	
12.	<p>Писмено уведомяване дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика с цел предотвратяване на риска от отпадането му от образование и с оглед защита на най-добрия му интерес, когато е налице несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие, независимо, че въз основа на оценките на индивидуалните потребности е установена такава необходимост.</p> <p>Училището задължително организира предоставянето на дейности за обща подкрепа за личностно развитие на ученика.</p>	директор	в деня на изразеното несъгласие на родител

13.	<p>Разработване на индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по един или повече учебни предмети за:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ученици със специални образователни потребности и за ученици с изяви дарби, съответно по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 ЗПУО за учебната година; ● ученици със специални образователни потребности и с множество увреждания; ако се обучават в ЦСОП. Индивидуалните учебни планове и програми се разработват в сътрудничество с ЦСОП. 	ЕПЛР	до един месец от извършването на оценката
14.	<p>Отчитане на резултатите от предоставената допълнителна подкрепа за личностно развитие с доклад до директора на училището с оценка на развитието на ученик, на постигнатите цели и резултатите от обучението, на използваните специални педагогически средства и методи на работа, на изпълнението на плана за подкрепа.</p>	ЕПЛР.	В 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година
15.	<p>Включване на Картата за оценка на индивидуалните потребности в личното образователно дело на ученика в НЕИСПУО; предава се заедно с останалите негови документи при прехода на ученика в друга институция.</p>	класен ръководител, координатор	след окончателното изготвяне на Картата за оценка и при преместване на ученика